

Postojanost u vjeri

Hatib: Salih ibn Abdullah el-Humejd

25. džumadel-uhra 1438. po Hidžri / 24. mart 2017.

Svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu, Stvoritelju stvorenja, Koji stvara savršeno i mudro, Koji je propisao vjerezakone i pojasnio halal i haram. Hvalim Ga, slavljeneka je On, i zahvaljujem Mu na mnogobrojnim blagodatima, dobroti i plemenitosti, i svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga, Silnog i Plemenitog. Svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed Allahov rob i poslanik, nosilac visokih moralnih osobina, neka je na njega, njegovu časnu porodicu, njegove ashabe, tabiine i one koji ih slijede u dobročinstvu Allahov mir i blagoslov do Sudnjeg dana.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost, zato se samo Allaha bojte. Ima li koga ko bi pouku primio, trgnuo se iz sna, i ostavio nemarnost, jer, poslije dunjaluka, nema *amela* – činjenja djela, niti s onog svijeta ima odlaska i putovanja.

O Allahov robe, kada učiniš loše djelo, učini poslije njega dobro djelo, jer ništa ne djeluje tako jako na "stari" grijeh kao "novo" dobro djelo. Od cilja ovisi kvalitet i način kretanja: ako je cilj opskrba, Božija naredba je: "hodajte" (El-Mulk, 15); ako je cilj namaz – naredba je "pođite" (El-Džumua, 9); ako je cilj Džennet, naredba je: "požurite" (Ali Imran, 133) i "nadmećite se" (El-Hadid, 21), a ako je cilj Allah, džellešanuhu, naredba je "bježite ka Allahu" (Ez-Zarijat, 50).

Družite se s onima čije je društvo dobitak, i čija su srca čista, i čija je čud plemenita, jer oni su poput mošusa, što duže traje, njegova vrijednost je veća.

Allah te čuvao od svakog zla, nemoj biti tuđi instrument za širenje glasina, ogovaranja i laži koje se šire na veliku udaljenost, jer je to teret koji ćeš nositi na Sudnjem danu. Budi brana koja će odbijati zlo od tvoje braće, i budi radost tvojim prijateljima i širi

optimizam među ljudima. Uzvišeni Allah kaže: “Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvрати, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati. To mogu postići samo strpljivi; to mogu postići samo vrlo sretni.” (Fussilet, 34–35)

Cijenjeni vjernici! Postojanost u vjeri, to je tema o kojoj je potrebno govoriti svakom muslimanu, i muslimanskom kolektivu, u svakom trenutku, u svakom vremenu i na svakom mjestu, a posebno u vremenima iskušenja i smutnji. Postojanost u vjeri je vrijedno blago, koje onome ko ga otkrije, pravilno iskoristi i brižno čuva, omogućava da postigne veliko dobro i spasi se, a kome bude uskraćeno, uskraćeno mu je svako dobro. Vjernicima je ovo blago potrebno kako bi se mogli nositi sa različitim dunjalučkim iskušenjima i suprotstaviti se neprijateljskim nasrtajima. Sučeljavanje istine i laži, dobra i zla je neminovnost i Božija zakonitost na ovom svijetu. Uzvišeni Allah kaže: “A da Allah ne suzbija ljude jedne drugima, na Zemlji bi, doista, nered nastao – ali, Allah je dobar svim svjetovima.” (El-Bekara, 251)

To blago je čvrstina i postojanost u istinitoj vjeri, pridržavanje bogobožnosti i Pravog puta, bez skretanja i zastranjivanja, i udaljavanje od šejtana i njegovih sljedbenika, strasti i prohtjeva duše, uz stalno kajanje, predanost i traženje oprosta.

Cijenjeni vjernici! Čovjek nijednog trenutka ne može bez Božije podrške i učvršćenja. Uzvišeni Allah objavio je Svome Poslaniku: “A da te nismo učinili čvrstim, gotovo da bi im se malo priklonio.” (El-Isra, 74)

Cijenjeni vjernici, ustrajnost je najbolji lijek za iskušenja. Ustrajnost je pobjeda, a pobjeda je ustrajnost. Veliki je uspjeh i pobjeda nadvisiti sopstvenu dušu, pobijediti strah, kukavičluk i neodlučnost u sebi, i izdići se iznad niskih prohtjeva, strasti i zastrašivanja.

U danima smutnje koju je izazvao stav o “stvorenosti Kur’ana”, rečeno je imamu Ahmedu: “O oče Abdullahov, zar ne vidiš kako je laž nadjačala istinu?!” a Ahmed je odgovorio: “Nikako, zabluda nadjača istinu samo onda kada srca ostave istinu i prihvate zabludu, a naša srca su, koliko vidiš, još uvijek na istini.”

Da, cijenjeni vjernici, onaj ko je nemoćan pred svojom dušom, pred drugim izazovima je još nemoćniji, a onaj ko ovlada svojom dušom, ovladat će i svim ostalim. Čvrstina srca je osnova čvrstine koraka na Pravom putu. Pitate se kako? Uzvišeni Allah nazvao je pobjedom Poslanikovu hidžru iz Meke, u tajnosti: “Ako ga vi ne pomognete – pa pomogao ga je Allah onda kad su ga oni koji ne vjeruju prisilili da ode, kad je s njim bio samo drug njegov, kada su njih dvojica bila u pećini i kada je on rekao drugu svome: ‘Ne brini se, Allah je s nama!’, pa je Allah spustio smirenost na druga njegova, a njega pomogao vojskom koju vi niste vidjeli i učinio da riječ nevjernika bude donja, a Allahova riječ, ona je – gornja. Allah je silan i mudar.” (Et-Tevba, 40)

Poštovani vjernici! Allah, džellešanuhu, obećao je pomoć i učvršćenje onima koji pomažu Njegovu vjeru i ustrajni su na Pravom putu. Uzvišeni Allah kaže: “O vjernici, ako Allaha pomognete, i On će vama pomoći i korake vaše učvrstiti.” (Muhammed, 7)

Dakle, prvo je uslov, a drugo je nagrada. Uslov Allahove pomoći je pridržavanje Allahove vjere i vjerovanje u Njegove Poslanike. “A Allah će sigurno pomoći one koji vjeru Njegovu pomažu.” (El-Hadždž, 40)

Cijenjeni vjernici! Zaista je Allahova pomoć pripremljena za one koji je zaslužuju, a zaslužuju je samo oni koji su ustrajni na Pravom putu, i u blagostanju, i u neimaštini i bolesti, i koji su postojani u iskušenjima i “potresima”, i koji su uvjereni da nema pobjede osim Allahove pobjede, koja će doći, bez imalo sumnje, kada i kako On to bude želio. Čvrstina se manifestuje u srcu, duši, pameti, jeziku i koracima; u ovodunjalučkom životu i na samrti; u kaburu i berzehu (zagrobnom životu); na drugom svijetu, Sudnjem danu i sirat-ćupriji; u vjeri, pokornosti, istini, jasnoći dokaza i borbi protiv neprijatelja.

Čvrstina je potrebna i pred iskušenjima sumnji, strasti, nedaća, ugleda, položaja, imetka, djece, zbog kojih se strahuje, škrtari i tuguje, ali i pred iskušenjima nepravde, potlačenosti, tiranije, bogatstva i siromaštva, udaljavanja srca od uzroka ustrajnosti,

uživanja grešnika u mnogim dunjalučkim blagodatima, težnji duše za užitkom, vlašću, komocijom i sigurnošću.

Čvrstina se pokazuje i ispravnim pogledom na slabosti i razjedinjenost islamskog ummeta, lijepim mišljenjem o pobožnim i čestitim ljudima, i uvažavanjem pozicije islamskih učenjaka, i ljudi koji su prepoznatljivi po dobru.

Cijenjeni vjernici, vi koji se čvrsto i dosljedno držite Pravog puta, važno je da znate da čvrstinu štiti i čuva lijepo mišljenje o Allahu, povjerenje u Njega, oslonac na Njega, potpuno predanje Njemu, osjećaj Njegove sveprisutnosti, težnja za onim što je kod Njega, strahopoštovanje i strah od Njega, svijest o Njegovom apsolutnom nadzoru, lijepa namjera i iskrenost, ustrajnost u činjenju dobrih djela.

Što je čvršća riječ, čvršće je srce, a čvrsta riječ je istinita i iskrena riječ, nasuprot koje je laž i zabluda.

Najčvršća riječ je riječ tevhida – čiste i nepatvorene vjere u jednog Boga, sa svim onim što ona podrazumijeva i obuhvata. Ona je najvažniji uzrok kojim Uzvišeni Allah učvršćuje vjernika na ovom i budućem svijetu.

Šerijatska zaduženja, propisi i norme ponašanja, sve to ima učvršćujući karakter, što su čovjekova djela ljepša, njegova čvrstina je veća. Uzvišeni Allah kaže: “A da smo Mi njima naredili: ‘Poubijajte se!’ – ili: ‘Iselite se iz zavičaja svog!’, malo ko od njih bi to učinio. A kada bi oni onako kako im se savjetuje postupali, bilo bi im bolje i bili bi čvršći u vjeri – i tada bismo im Mi, sigurno, veliku nagradu dali i na Pravi put ih usmjerili.” (En-Nisa, 66–68)

Jedan od najvećih pokazatelja čvrstine jeste ustrajnost i dosljednost u činjenju dobrih djela. Našem Vjerovjesniku bila su najdraža ona djela koja se čine ustrajno. U tom kontekstu Tirmizi bilježi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ko ustrajno bude klanjao dvanaest rekata (nafilu, dobrovoljnog namaza), obavezan mu je Džennet.” U hadisi-kudsiju koji bilježi Buhari kaže se: “Moj rob će Mi se neprestano približavati nafilama sve dok ga ne zavolim.”

Među najvažnije uzroke čvrstine u vjeri spadaju: pozivanje k Allahu, samoobračun, upućivanje na dobro i odvraćanje od loših djela, koristeći se najvišim moralnim vrlinama, strpljenjem, blagošću, podnošenjem uvreda, prefinjenošću, čvrstim uvjerenjem da je zadaća muslimana ustrajnost i kontinuitet, i da su rezultati u Božijim rukama: pomaže koga hoće, kako hoće i kada hoće, i ostavlja u zabludi nasilnike, same i bez Njegove podrške, pravi im spletke kako i kada želi.

Vjerovanje u Božiju pomoć i pobjedu istine, ne znači da to doživimo i vidimo vlastitim očima, nego čvrsto uvjerenje (jekin) da će se to zaista desiti, a da smo mi samo jedna mala vrata te pobjede, put i most ka njoj, i da je to veliko Božije dobro prema nama.

Cijenjeni vjernici! Jedna od najopasnijih stvari – da nas Allah sačuva toga – po čvrstinu muslimana jeste sklonost ka prihvatanju glasina i lažnih vijesti, koje imaju za cilj širenje straha i pesimizma, kao da musliman, u momentu kada je izložen tim nasrtajima, nema ni vjere niti ikakvih vrijednosti, i kao da nije svjestan da su vjerske istine same po sebi konstante, nepromjenjive, odbacuju od sebe ono bezvrijedno, a čuvaju i zadržavaju ono korisno i čisto.

Ono što je najopasnije za vjerničku dušu jeste slušanje laži i neutemeljenih ljudskih mišljenja. Pogubno je zaboraviti poznatu istinu i prihvatiti sumnju koju plasira neprijatelj, ili riječi koje je kazao smutljivac, ili fotografiju koju su objavili “lovci” na ljudsku čast.

Koliko je riječi izgovoreno ili priča objavljeno koje su izazvale “potrese” u društvu, i pokrenule žustre rasprave na društvenim mrežama, i koje su prenošene i prepričavane svim dostupnim savremenim sredstvima komunikacije, a zahtijevale su, prije nego što su objavljene i proširene, provjeru i analizu. Rekao je Omer ibn Abdulaziz: “Najviše se glasinama služi onaj čija se vjera svodi na raspravu.”

Razmisli, Allah te čuvao, o primjeru čvrstine koji je sadržan u samoj formi prisege islamskim vladarima, kojom se musliman obavezuje da će se pokoravati i u blagostanju i teškoćama, i u onome što voli i što ne voli, pa čak i onda kada mu bude

uskraćeno njegovo pravo, i da neće ustajati protiv njih, i da će pravedno govoriti gdje god bio i da se neće bojati, u ime Allaha, ničijeg prigovora. Štaviše, razmisli o riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koje je kazao u Bici na hendeku, pritisnut iskušenjima sa svih strana, i vezi koju je uspostavio između čvrstine vjernika i smutnje nevjernika: “...spusti na nas smirenost i učvrsti naše stope ako se protiv njih budemo borili, oni su nam nepravdu učinili, a ako hoće nered, mi ćemo ga odbiti.”

Na sličan način, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uspostavio je vezu između čvrstine i odlučnosti, što vidimo iz njegovih riječi: “Gospodaru moj, podari mi čvrstinu u svim stvarima (vjere, ovog i budućeg svijeta), i odlučnost u onome što je dobro i ispravno.”

Ove dvije riječi – čvrstina i odlučnost – kada se primijene, uspjeh je zagaranovan, a propao je onaj ko ih zanemari ili zanemari jednu od njih. Kome bude data odlučnost i čvrstina, data mu je Božija pomoć i podrška. Mudri ljudi su kazali: “Čvrstinu uništava nedostatak odlučnosti, a kada se čvrstina udruži sa odlučnošću, to je siguran put ka uspjehu i ostvarenju ciljeva.”

Ima li boljeg načina da se postigne čvrstoća od traženja utočišta kod Allaha, riječima: “Dovoljan nam je Allah, divan je On zaštitnik”? Ove riječi kazali su naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi, Allah njima bio zadovoljan, kao što se navodi u Kur'anu: “...one kojima je, kada su im ljudi rekli: ‘Neprijatelji se okupljaju zbog vas, trebate ih se pričuvati!’ – to učvrstilo vjerovanje, pa su rekli: ‘Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!’ I oni su se povratili obasuti Allahovim blagodatima i obiljem, nikakvo ih zlo nije zadesilo i postigli su da Allah bude njima zadovoljan – a Allah je neizmjeran dobar” (Ali Imran, 173–174).

Lijepo bi bilo da razmislimo o ovoj usporedbi: “Allah će vjernike postojanom riječju učvrstiti...” (Ibrahim, 27), nasuprot: “U srca nevjernika Ja ću strah uliti...” (El-Enfal, 12).

Koliki god broj bio, mali ili veliki, kakva god priprema bila, dobra ili loša i kakva god spletku bila, jaka ili slaba, Allah, džellešanuhu, uvijek je na strani vjernika, a protiv nevjernika.

Istinski vjernici imaju lijepo mišljenje jedni o drugima, jer je njihov iman dovoljno jak da odbije svaku klevetu i odbaci svaku zabludu. Razmisli, Allah te čuvao, o ovom imanskom učvršćenju i podsticaju, objavljenom u “slučaju potvora”: “Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro pomislili i rekli: ‘Ovo je očita potvora!’” (En-Nur, 12).

U drugom kur’anskom ajetu kaže se: “Ali oni koji su tvrdo vjerovali da će pred Allaha izići rekoše: ‘Koliko su puta malobrojne čete, Allahovom voljom, nadjačale mnogobrojne čete!’ – A Allah je na strani izdržljivih.” (El-Bekara, 249)

Čvrstina i postojanost vjerničkih srca i snaga njihovog duha u vremenima iskušenja i nedaća jasna je kur’anska poruka koja je služila kao inspiracija učenjacima, iskrenim vjernicima i razumom obdarenima kroz vijekove i generacije.

Poštovani vjernici, vi koji ustrajavate na Pravom putu, čvrstina je velika blagodat od Allaha, džellešanuhu, kojom On daruje vjernika, kako bi ga sačuvao od posrnuća, strasti i sumnji. Koga snađe kakvo iskušenje ili nedaća, neka se strpi i ustraje, i neka bude ubijeđen u Allahovu milost i pomoć, i čvrsto vjeruje u otklanjanje nedaće i nagradu koja je obećana vjernicima. Budite čvrsti i ustrajni, i neka vas ne obmanu oni koji čvrsto ne vjeruju; i provjeravajte vijesti, kako ne biste nosili svoje i tuđe toware i podstičite ljude da ustraju na istini, lijepom mišljenju o Allahu, džellešanuhu i lijepoj završnici, jer to je vjerovjesnička zaostavština. Uzvišeni Allah kaže: “Allah će vjernike postojanom riječju učvrstiti i na ovome i na onome svijetu, a nevjernike će u zabludi ostaviti; Allah radi šta hoće.” (Ibrahim, 27)

Cijenjeni vjernici! Čvrsti i postojani vjernici jesu oni koji su najstrpljiviji u iskušenjima, najjači u teškoćama i najzadovoljniji Božijim određenjem. Nema ništa štetnije za čvrstinu od gubljenja nade u Allahovu pomoć, loše mišljenje o Allahu, tj. mišljenje da će On ostaviti na cjedilu Svoju vjeru i Svoje prijatelje. Nikako! Uzvišeni kaže: “I

ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici. Ako vi dopadate rana, i drugi rana dopadaju. A u ovim danima Mi dajemo pobjedu sad jednima, a sad drugima, da bi Allah ukazao na one koji vjeruju i odabrao neke od vas kao šehide – a Allah ne voli nevjernike – i da bi vjernike očistio, a nevjernike uništio” (Ali Imran, 139–141); “Nemojte malaksati tražeći neprijatelja; ako vi trpite bol, trpe i oni bol kao i vi, a vi se još od Allaha nadate onome čemu se oni ne nadaju. – A Allah sve zna i mudar je.” (En-Nisa, 104)

Zbog svega navedenog, čvrstinu bi trebalo pratiti podsticanje na ustrajnost, štaviše, podsticaj je taj koji čuva čvrstinu, a on je misija i zadaća učenih, bogobojaznih i mudrih ljudi. Oni ne šire zabludu među ljudima, ne prenose je, ne obeshrabruju ljude, nego ih bodre i podstiču na ustrajnost, unose smirenost u njihova srca i otklanjaju strah. “Ne plašite se”.

Učenjaci su dužni podsticati vjernike na ustrajnost, u vremenima smutnji i duhovne krize, i oplemenjivati njihova srca ubjeđenjem, čvrstinom i optimizmom. Razmisli o Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, riječima upućenim Ebu Bekru, dok ga je hrabrio u pećini i podsjećao ga na Božiju sveprisutnost: “Kada su njih dvojica bila u pećini i kada je on rekao drugu svome: ‘Ne brini se, Allah je s nama!’, pa je Allah spustio smirenost na druga njegova, a njega pomogao vojskom koju vi niste vidjeli i učinio da riječ nevjernika bude donja, a Allahova riječ, ona je – gornja. Allah je silan i mudar.” (Et-Tevba, 40)

Kada su ashabi, radijallahu anhum, tražili od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da zamoli Allaha, džellešanuhu, za pomoć i uputi dovu za njih, jer su bili izloženi teškim iskušenjima i uznemiravanjima svake vrste, rekavši mu: “Zar nećeš tražiti pomoć od Allaha, i zar nećeš dovititi za nas?”, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, izgovorio je tada svoje čuvene riječi, koje učvršćuju vjernička srca i pojašnjavaju vrlo važnu Božiju zakonitost u iskušenjima: “U prijašnjim narodima, ljudi su bili živi zatrpani u zemlju, do glave, a zatim su im pilama raspolovljene glave, i željeznim češljevima odvajano meso od tijela, ali to ih nije pokolebalo u njihovoj vjeri. Tako mi Allaha, Allah će

upotpuniti islam, tako da će jahač putovati iz Sane u Hadramevt a da se neće bojati nikoga osim Allaha i vuka za svoje stado, ali vi ste narod koji požuruje.” (Buhari)

Kada su “saveznici” opsjedali Medinu, i kada su licemjeri svašta o Allahu pomišljali, i kada su muslimani bili okruženi neprijateljima i pritisnuti glađu i nevoljom, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tješio je svoje ashabe, obećavao im, podsticao ih na ustrajnost, i govorio: “Tako mi Onoga u Čijoj ruci je moja duša, Allah će otkloniti od vas ovu nedaću, i nadam se da ću tavafiti oko Kabe potpuno siguran, i da će mi Allah dati njene ključeve, i da će Allah uništiti carstvo Kisre i Kajsera i da će njihovo blago biti podijeljeno na Allahovom putu.” (Bejheki, *Delailun-nubuwwa*)

Ashabi, radijallahu anhum, povjerovali su u ove Poslanikove riječi, a licemjeri i oni čija su srca bolesna govorili su: “Mi ne možemo od straha otići u nužnik, a on nam obećava dvorce Kisre i Kajsera!”, i rekli su: “Allah i Poslanik Njegov samo su nas obmanjivali kad su nam obećavali!” (El-Ahzab, 12).

O vjernici! Učenjaci su nosioci “tesbita” – duhovnog i moralnog učvršćenja; oni su poput čvrstih stubova, odbijaju laži smutljivaca, raspliću spletke pokvarenjaka i opovrgavaju glasine zlonamjernika.

Što je čovjek učeniji i duševno zreliji, odlučniji je u ovoj uzvišenoj misiji, bilo da se radi o muškarcima ili ženama.

Pogledajte ovaj divni primjer majke pravovjernih, Hatidže, radijallahu anha, njene smirujuće, učvršćujuće i mudre riječi: “Ne, tako mi Allaha, Allah te neće ostaviti, jer ti održavaš rodbinske veze, pomažeš nemoćne, daješ onima koji nemaju, ugošćavaš goste i podržavaš istinu”, i kako je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kada mu je došla prva objava, uputila na pravu osobu, čestitu, poštenu, učenu i razboritu, Vereku ibn Nevfela. Bilo je šta je bilo, a onda je Vereka ibn Nevfel rekao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: “To je izaslanik koji je poslan Musau. Da sam bogdo mlađi i da dočekam taj trenutak kada će te tvoj narod protjerati iz Meke.” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u čuđenju ga je upitao: “Zar će me moj narod protjerati?” “Da.

Nikada niko nije došao s čime si ti došao a da nije imao neprijatelje. Ako doživim taj dan, pomoći ću te jasnom pomoći." (Buhari)

Govoreći o svom učitelju Ibn Tejmijji, Ibn Kajjim kaže: "Kada bismo osjetili jak strah, i kada bi nas obuzele ružne misli, i kada bi nam zemlja postala tijesna od iskušenja, dovoljno je bilo da ga vidimo, čujemo njegove riječi, i svega bi nestalo, i vraćali smo se puni samopouzdanja, uvjerenja, snage i smirenosti."

Bojte se Allaha i znajte da se čvrstina najjasnije manifestuje u vremenima kada zabluda i njeni sljedbenici dostignu svoj vrhunac, a kada istina i njeni sljedbenici dotaknu krajnju granicu iskušenja. To je istinska čvrstoća.

Donosite salavate i selame na darovanu milost, i nepresušnu blagodat, vašeg vjerovjesnika Muhammeda, Allahovog poslanika, On vam je to naredio u Svojoj mudroj Objavi, rekavši: "Zaista Allah i melec Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vi koji vjerujete, blagosiljajte ga i vi i njemu selam šaljite!" (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podari da se okoristimo Njegovom Knjigom i sunnetom Njegovog vjerovjesnika Muhammeda.

Molim Allaha da oprost i meni i vama i svim muslimanima, a molite Ga i vi, jer On prašta i milostiv je.

